

Latweeschu Nwises.

Nr. 47.

Zettortdeend 18. November.

1854.

Druckts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Karra-sinnas.

Muhsu angsta Keisera dehli, tee Leel-wirski Nikolai un Mikaël Nikolajewitsch no Odessas nobrankuschi us muhsu karra-spehku pee Dohnawas un no turrenes us Sewastopoli fur tee 24tâ Oktober d. bijuschi paschâ leelâ kauschanahs. To deen breefmigi gan gahjis. Muhsu Generals Dannebergis no Sewastopoles pilsehta isgahjis ar 9 regimentem kahneeku, kahdeem jahneekem un leeleem-gabbaleem un uskrittis teem Enlendereem kas Sewastopoli aplehgera. Gesaktoht gan labbi isdewahs. Kreewi panehmuschi Enlendereem stansti un teem aisuaglojuschi 11 leelus-gabbalus. Bet par nelsimi no Enlenderu jehgereem, kas par warru brangi schauj, tappe noschantis muhsu brangais Generals Soimonows, un eewainoti 4 Generali un arri kahdi 6 palkawneeki, kas tahm regimentem bij par pawehletajeem; pascham Generalam Dannebergam 2 jahjami sirgi tappe noschanti, bet pats weffels palizzis. Nu Kreeweem bes scheem walbineekem tik labbi jaw naw gahjis, un nu Enlendereem wehl nahjis paligâ leels pulks Sprantschu. Nu bij breefmiga kauschanahs. Kreewi 8 stundas par warru turrejuschees, bet kad Enlenderi wiffus sawus warrenus leelus-gabbalus, ar fo tee pilsehtu bombardire laiduschi wallam us Kreeweem, tad beidsiht jebshu ne gribbedameem, bij ja-eet atpakkal. Batam atkal Generals Timowejews zittâ weetâ ar saweem saldateem Sprantscheem uskrittis, teem weenu stansti panehmis un teem 15 leelus-gabbalus aisuaglojis, bet tad arri bij ja-

eet atpakkal, jo Sprantschi ar par dauds leelu spehku tam uskrittuschi. Nu Sprantschi arri wehl gribbejuschi peestreet pee pilsehta muhreem; bet tē tee tã irr dabbujuschi, ka bij jastreen atpakkal un leels pulks no teem irr nomaitahts tappis; tad Kreewi dewuschees atpakkal pilsehtâ un us sawu lehgeri. — Irr bijuse par dauds gruhsta kauschanahs. Kreewi gan staidri isstahsta, zik teem to saldatu nomaitati, prohti 42 wirsneeki 2900 saldati noschanti, un 209 wirsneeki un wairaf kã 5000 saldati irr eewainoti tappuschi, bet no scheem dauds itt weegli irr eedraggati, tã kã tee atkal pee sawa darba warr eet. Bet kad eenaidneeki ne buht ne gribb staidri isteikt, zik teem pawiffam irr noschanti un fashanti tappuschi, un kad mehš teem 26 leelus-gabbalus panehmuschi, tad warr saprast, ka teem aplam dauds gan arri buhs nomaitati.*) To warr saprast no tam, ka tee us mahjahm rakstijuschi, lai ar leelu steigschanahs teem jelle luhdsami atsuhthoht paligu zik ween spehjoht, jo bes teem tee ne warreschoht ne buht turretees, un nu arri Enlenderu un Sprantschu walbineeki taisahs nosuhthit, zik tik warr sagrahbt un fuggos eelikt. Bet kã nu ees ruddens laitã pa juhen; jo lassam kã irr Wahzsemme jau effoht taggad tahda patti seera un wehl wairaf sneega kã nu pat pee mums. Enlenderu karra-fuggi, kas Kibles ohstã (stattes lantfahrte) gribbejuschi

*) Taggad tassam, ka kahdi 3000 Enlenderi nomaitati. Noschanti irr 3 Enlenderu un 1 Sprantschu Generali un 43 wirsneeki; fashanti irr 3 Enlenderu Generali! Tad irr 9 eenaidneeku Generali pagallam, starp teem 3 effoht blijuschi tee labdatee bahr wiiffem zittrem.

palikt, jaw sahfoht eesalt, un nu gan taiffes us mahjahm eet. Arri lassam, ka Mellâ juhâ rik niknas aukas bijuschas, ka 1 Egiptern leels karrâ-kuggis, 3 Turku karrâ-dampkuggi un leels pulks eenaidneeku kuggi, kas prowjanti un karrâ-leetas us Sewastopoli wedduschi, pohstâ gahjuschi. Pee Sewastopoles arri naktis jaw effoht til wehsas, ka dauds Entlenderu jaw flimmi paliktuschi, jo tee stahwoht deen nakt appaksch plikka debbes. Bet nu wehl schanj ikdeenâs us to pilsehtu un atkal no pilsehta prettim. Deews-sinn zil ilgi tas tâ wehl warr eet. Til nikna apleghereschana wehl naw redseta. — Tohs Escherkeffus Kautasus kalnôs muhsu palkawneeks Nikolais 23scha September d. atkal brangi pahrmahzjis. Schamils, winnu wirsneeks nahzis ar kahdeem 20 tuhkstoscheem muhsu semmi atkal islaupiht, bet Nikolais tohs tâ sakahwis, ka kahds tuhkstohs zilweku teem nomaitahs tappis, un tee zitti aisbehguschî satwôs kalnôs. — Pee Dohnawas wiss irr kluss, jo Turki gan ne fo ne drihkt darriht, redsedami ka tâ eet pee Sewastopoles.

Muhsu Kungs un Keisers no sawahm paschahm dsimts muischahm taggad sa- aizina wissus, kas irr sinnami labbi jehgeri un strehlnееki, un no teem ihpaschu regimenti leek taiffht. Ir zitti laudis, kas kreetni mahf schaut, pee schihs Keisera-strehlneeku regimentes warr eet ja paschi gribb. Tee ik mehneschus dabbu 3 sudr. rubl. lohnes, maifi, apgehrbju un kas waijaga, un warr paturrecht sawu bahrsdu un mattus, un ja gribb, arri sawas jakts plintes ar kurrâhm radduschi schaut; kad karsch pagallam, tad taps at- laisti mahjâs. Schi Keisera regimente gan warrehs labbu gohdu pelnitees. S—z.

P r u h s c h i.

Tee pruhsci irr nepatihkami nuhjneeki, laischki un bfohhdetaji, fo gan drihs ne weens

labpraht ne eerang eesch sawahm mahjahm un kas tatschu eesch dauds mahjahm itt ne- behdigi, wistihm fillâs weetinâs miht un auglojahs un usturrâhs no wissa fo ween dabbu, un wissur streij apkahrt schiglahm kah- jinahm. Bet kur schee kuttainischi to sa- wadu wahrdu dabbujuschi? Teiz ka karrâ kaitâ kad Kreemi Pruhschu semmè bij, preeksch gan drihs simts gaddeem, atpalkat nahfuschi schahdus kuttainischus, kas eesch winnu pau- neem woi maifes kullehm bij eelthduschî, libds wedde, un ka zellâ zaur Kursemmi waiflinu sché pamettuschî, un winni tâ pee mums aschi effoht wairojuschees. Pruhsci atkal schohs kuttainus pat Kreeweem lamma nu teiz ka ar scheem tee us winnu semmi nonahfuschi. — Nu gan wehl dasch fo warretu stahstiht arri par Pruhschu dshwoschanu, kâ tee wairojahs, kâ aug, — kur gan fo brihnotees tam, kas ne atraujahs ar azzim istirdiht arri wiss ma- sakus Deewa raddijamus, tohs apraudsht un winnu buhschanu apzerrecht, — arri tahdus kas zilwekeem daschkahrt kaitigi un ne patih- kami; bet schoreis schi lappinâ gribbeju til at- fault to padohmu kas dohts pahre to, kâ schohs kaitigus un nepatihkamus weeschus warr ais- dsiht. Irr mahzjhts (Latw. Nr. 1830tâ g. Nr. 5) ka lai fluiju sarrus ar wisseem zee- kureem weetahm iskaisa un us krahni leek, tad wissi pruhsci suddischoht. Schim padoh- mam zittu dohschu klah kas isprohwehts par labbu. Remm sausus kalkus un apputtini ar teem tahs weetas kur tee pruhsci flehpjahs un miht. Zitti gribb lai tohs meelo ar bree- schu suhdeem, kas winnus arri aisdsennoht, — bet schee naw til weegli dabbujami kâ fluijas un kalki.

Jebschu pee mums pruhschus labpraht ne reds, tomehr ta stahde kas zaur winneem no- teek naw til leela ka ta kas lautineem Lap- lenderu semmè, no mums us seemelas puffi, — kur pruhsci, teem kas pee mums itt palihdseni, wissu ehdamu, galln, maifi apehd un sikknes un ahdas un ahdu drehbes teem samaita. —

Wehl jo nejauki tee kuffaini ko par tarrakaneem sauz, ohtru teef tik leeli, tumschu bruhni: bet tahdu pee mums taggad itt retti reds. Zittas semmès tee par leelu pohstu un itt ne kà ne warr no winneem atkautes, ir pat angstu kungu nammòs nè. Stahsta kahds funks, kas tablas sweschas semmès apmeklejis, arri tai fallà bijis fur zittahrtigs nelaita Pranzubschu Keisers Napoleons nomirre, un Calenderu gubernatoru tur apmeklejis, ka winnam, kamehr pee scha kunga maltitè pee gadda sehdeja, tahdi beskaunigi kuffaini no itt jauneem sahbafeem sohles no-ehduschu.

Gan ne kaitetu ne neeka kad wehl daschus padohmus no jauna zeltu azzim preekschà, ko Latweeschu Awises senn gaddeem dewuschas, bet kas arri woi senn aismirski no daudseem, woi arri retti zitteem sinnami palikke tapeh, ka lassitaju masums bija. Pat labbi arri buhtu kad daschus zittus stahstus un isteifchanas un mahzibas ko tur lassa, salitn kohpà un ihpaschàs grahmatinàs islaistu lauschu starpà, fur pirzeju gan ne truhktu kam tihf sawu prahtu un sirdi apkohyt, un kam daschu Latweeschu draugu wahrbi wehl tahdà labbà peeminnà stahw, ka labpraht gribbetu no jauna lassihf ko tahdi gohda wihri kà W. Pantenius un K. Schulz rakstòs pamettuschu. Gefahkums jaw bija ar to grahmatinu: „Birmais sohls us labbu laimi“ — ar to „neeka grahmatinu,“ — ar to „debbes maifi“ — un zittahm tahdahm grahmatinahm, kas to dohd no jauna, ko papreekschu Awises lassija. Kad winnu starpà pat tahdas bija, kas buhtu warrejuschas itt pawiffam palikt nohst, tad bribnoms irr, ka zittus labbatas rakstu gahbalus ne darrija jo wairak lassitajeem pee-eetamus. H. K — U.

Eljes-rausch i.

Ko par eljes-rauscheem sauz, to juhs mihti lassitaji dauds mas gan sinnasfeet, bet tatschu

dascheem, wiffuwairak jums lauzeneekem, kas juhs tablaki no pisschtem dschwwojeet, schi leeta wehl swescha buhs; tadeht warretu tas jums ittin labbi patikt, kad es par scheem eljes-rauscheem staidri stahstischu, no ka wiini tohp taifiti un kahdu labbumu wiffi tee kas lohpus turr, pee teem rauscheem warr atrast.

Scheitan pee Rihgas irr tahdi leeli pabrihki ustaisiti, fur else tohp spaitita no linnu-jeb kamepju sehklam, bet tadeht ka kamepès preeksch andeles mas tohp sehtas, tad tiffai ar linnusehklam ween schee pabrihki darbojabs. Tur tohp tahs sehklas sagrubstas samaltas un pehbigi spaidòs listas un ta elja ispspeesta tà ka tiffai tahs sehklas no tahm ispspaiditahm sehklam atleef, kas no tahs stipras spaidischanas tik zeeti saspeestas, kà ta zee-taka maifes garrohsa un tohp par eljes-rauscheem saukti. Es pats isgahjuschà seemà to esmu isprohwejis un warru katram arr ittin ustizzigu sirdi sazzihf, ka ta dsirdinaschana gohwis ar scheem eljes-raxschu milteem baggatigi atmaksa un diwfahrtigu labbumu dohd, prohti: lohpan meefas spehku wairo un dauds wairak peena dohd, ne kà kad tahs tiffai ar uhdeni ween dsirdina. Ja tu tad tiffai dohmatu eljes-rauschus apgahdaht, kad tew mas un wahjisch ehdamais buhtu ko lohpeem dohd, tad tew gan ohtru teef buhtu no rauscheem jadohd, kad tu no peena gribbetu labbumu redseht. Tee eljes-rauschu tohp tadeht ka winni zeeti saschahweti papreekschu smalki sadaisiti, un tad weens mahrzinsch par deenu us katru gohwi noswehrtis un wakkaròs silts jeb wehl labbaki wahrohts uhdens usleets; tad winni lihds rihtam buhs ismirkuschu un kà beesa putra palikkuschu un no schihs putras peejan, pee uhdens katru reifi pussi, zik tew pee rihta un wakkara dsirdinaschanas wajaga, tad tu redsesi, ka tawas naudas isdohschanas un tawa publina tew schehl ne buhs, jo tawi lohpi tew buhs labbaki, wairak peenu un trefnaks krehjums un tu man par to padohmu kluffam paldeews sazzifi. Pirnu un ohtru

reißi lohpi tahs sweschas garschas dehl gan to labpracht neders, bet par to ne behda, winni gan ahtri eeraddihs.

Preeksch sirgeem tee eljes-rauschi arri tikpat derrigi kà preeksch gohwim un tew dauds lehtaka ohdere un tikpat labbuma, kà no ausahm buhs un lai tu lassitais ne dohma, ka es par welti runnaju, tad es tew to gribbu skaidri aprehkinaht: Schogadd irr ausas dahrgos un tohp par labbeem graudeem 1 rubl. 20 kap. maksahs un winnas tikkai swerr ja dauds 70 mahrzinus, tas istaisa par 4 puhreem 4 rubl. 80 kap. un tikkai 280 mahrzinus swarra un katra mahrzina maksa gandrihs 2 kap. un kad tu tawam sirgam weenu puhru par neddetu ohderes dohtu, tad tas tew maksatu 1 rubl. 20 kap. un taws sirgs tikkai 10 mahrzinus mistu buhtu par deenu dabbujis, kas 17 kap. maksatu; bet kad tu weenu birkawu eljes-rau-

schu pirzi, tas maksa 4 rubl. un irr 400 mahrzinus smaggumà. Dohd no teem arri tikkai 10 mahrzinus par deenu un tas maksahs tikkai 10 kap. un tà buhfi tu us tahdu wihfi eeksch tschetrahm neddelahm us katreu sirgu 1 rubl. 96 kap. us ohdereschannu aistanyijis, jebtschu tawi sirgi tew zaur to ne buht stiktati ne buhs palikkuschi. Preeksch sirgeem wajaga teem rauscheem buht samalteem mildos jeb swalki sagruhsteem, tad tee jo sachtigi pee eejauschannas fillè.

E. Freyberg.

Sluddinaschana.

Kahds wezzigs neprezehs seewischkis labpracht gribb wirtschapti west tahdà muischà, kur ar kalpeem strahda. Rundales muischà jeb arri Zelgawà S. D. Günthera bohte, Latweeschu basnijai teescham prettim leelaja eelà, warr dabbuht skaidratas sinnas par scho leetu.

S i n n a.

Darbu par dauds, tadeht jums senn deenahm ne kahdu sinnu ne effam laiduschi, jebtschu no mallu mallahm mums grahmatah nahluschas, kas Awisehm sawas dahwanas atnessuschas. Gan pateizu no sirbs teem, kas par muhsu Awisehm ruhpedamees ar rakstischanu puhlejahs, bet ne nemmeet arri par tauuu, kad tè skaidri teikdamis isteikschu kahdu wahrdu, kas dascham ne patiks. Ja juhs draugi mums kahdu stahstu jeb dseesmu atsuhtijuschi, un meh jums ne kahdu antworti ne dohdam, nefst to Awises eeleekam, tad dohbetees ar meeru, tizzedami, ka pateesi ne bij derrigs muhsu Awises. Ne spehjam tik daudseem un ikatram rakstih, kà labb ne derr. Gan luhds sirsnigi, lai meh pahrtaisam, kas ne effoht labbi rakstih, bet ne-eet un ne-eet! Nahf par dauds tahdu rakstu, kas tà salikti, ka, ja nemmam pahrpuzzeht, ne atleekahs ne trescha dalla, un stundu stundahm mums ar to buhtu darbs. Sakkam skaidri, ja wissus tohs rakstus, fo juhs mihi Latweeschi mums atsuhtet gruntigi gribbetum pahrtaisiht preeksch drukka, tad mums buhtu ja-atstahj saws mahzitaja-ammats un pussstummallas ween greestin jagreesch. To ne spehjam. Tadeht no sirbs luhdsam tà: Draugi! ja kahds gan irr eemahzijees dauds mas ar spalwu wilkt, bet naw gruntigi skohlehts tappis, tas lai luhdsams ne tizz, ka nu jaw par meisteri tappis un ka wima raksti nu arri preeksch druckles jaw derrigi. Ar dseesmu taisichanu wehl dauds gruhstati eet. Bet ja nu tahdam par warru gribbahs redseht sawus rakstus eespeestus drukkè, tad lai eet papreeksch pee sawu zeen. mahzitaju jeb kahdu gudri skohletu wihru un luhds, lai to rakstu pahrtaisa un tohs wahrduh pareisi un gohdigi norikte. Tad ar preeku un pateizibu sanemsim. Ne tizzeseet, ka pee mannim jaw gubbahm stahw tahdi raksti, kur retti kahds wahrduisch pareisi salikt, woi arri ne derrigi stahsti un dseemas. Man schehl juhsu puhlina. — Awises dohsim kahdu mahzibu, kà gohdam jaraksta. Kahds skohlmeisteris ihu pamahzischanu par to mums atsuhtijis, bet naw pilniga; tadeht tè sirsnigi luhdsam sawu firmo tetinu, wezzo rakstu meisteri B . . . t, woi ir zit tu tahdu gudru Patw. wallodas sinnataju, lai muhsu Awises pa 4—5 gabbateem, woi wairaf, mihteem Latweescheem skaidri un ar lehnu, mihtigu prahtu istahsta un eemahza: Kà rakstus pareisi buhs salikt. Irr pateesi gan itt gruhiti to israhdiht, bet no mihtesibas to usnemsees gan. Meh paschi kahdas mahzibas par scho leetu gan jaw effam isdewuschi muhsu Patw. Awises 1851tà gadda Nr. 20, 23, 25 un 27, bet tas bij masa leeta un tobrihti bijuschi tikkai pahs simts to lassitaju. Pee Steffenhagena kunga schohs Awischu nummerus gan wehl warrehs dabbuht.

5—3.

W r i h w d r u c k t.

No juhrmaalas gubernements augstas waldischanas puffed: Oberlehrer G. Glaese, Zensor.
No. 359.

Mahzibas,

labbi faprohtamas un isstahstijamas, pehz kureahm jabsihtwo.

• Bee deetwabihiga firmgaltwoja kahdu reisi jauters jaunekliss knaschi peeschahtwahs, tam fazzidams: »preezajees, tehtiht, ar manni! Nutit, nutit — mans tehtvbrahliis man wehlejis, us augstu ffohlu eet un tur par teefas sinnedneeku palitt. Nu manna laima seld.»

• Labbi ta, man dehlin, tam wezzais atetize. Setw arri nu buhs no teefas jadsennahs, labbi ko eemahzitees; bet ko tad?

• Pehz trihs gabdeem manni pahrklauschinahs un tad teescham ar gohdu isgreesnohts no augstas ffohla's pahreesechu mahjads un fatwu ammatu sahlfchu.

• Un tad?

• Tad es eekrahfchu, par pahrtikkufchu wihru palikkufchu, gohbigu setwu nemschu un pafs us fatwu rohku dsihwofchu.

• Un tad?

• Tad fatwus behrnus aubfinaschu, lai tee arri par derrigeem paleek, — katrs tahds, us ko Deetw's tam prahtu detwis, — un tee buhs rahtni un tehwa pehdas ees.

• Un tad?

• Tad? — Nu — weenaditween netvarram fchi pasaulé stahweht, un ja to arri warretum, warr buht, ka tas nebuhtu labbi, — tad sinned! tad — man jamirft!

• Un tad? — ta wezzais atkal eesauzahs, — to pee abbahtm rohkan: tverdam's un tam azzis flattidams, man dehlin, un tad?

• Zautrais jaunekliss nosarke, sahze drebbeht un affaras tam no azzim reese. • Walbectw's, tehtiht, — twinsch beidsiht fazzija — to pahre wiffam wehrra leelakamo biju peemirf's, ka teem zilweekeem nolikt's irr weenreisi nomirt un par to —

ta fohdiba. No schihs deenas to wairak ne peemirf'schu!

• Kad Wahzu Keiseru Wridbriku III., kas 78 gabdus dsihwojis, 54 gabdus walbijis un tabehf fchi pasaulé bij dauds ko isprohtwejis, arri to, gan labbi pasiht, bija mahzije's, — kahds weenreisi jautaja, kahds twiffu leelakais labbum's schinni muhscha effoht tahds, ko zilweks warroht fajust, twinsch irr atbildejis: »stwehta noschir-fchana no fchi launa muhscha.»

• Schis muhschinsch teescham teizams buhtu, ja par to ja-atbild ne buhtu! — Dsihtwoht irr ffohla; mirt — irr arribsan ffohla. (St. w.)

Ka tizzesi, ta dsihwosi;
Ka dsihwosi, ta nomirfi;
Ka nomirfi, ta aiseesi;
Kur aiseesi, tur stahwesi.

Schis muhsch irr ihfs, tai dauds ne mehgina?
Ko grehko appaksha, tas augfcham jateesa.

Teem muhscha wainaki nowehleti,
Kas kristigi dsihwo un nomirft swehti,
K. Hgnbrgr.

Sargees no wiltneekem.

• Ne fenn notikkahs, ka muhsu Wiltkuppes krohgâ eenahf ditwi Leifchu zilweki, abbi jato dsihwojuschi wihri ar pasfirmahm galwahm, bet maktigi garri un plezzeti tehtwini. Tas weens tuhbal pee-eet pee krohdsineeka un prassa, lai winnam dohdohht kohrteli brandwihna, ko winni abbi ar tuhbal isdshre. Bet to warreja itt labbi pee winneem redsheht, ka winni bij nemeerigi fatwa prahtâ, un tabehf es winnus isprassiju, no kurrenes winni effoht un kur winni bijufchi. Tad winni man atbildeja, ka winni effoht no Leifcheem, appakfch Mah-tifchu muishas abbi fainneeki, un ka isgahjuschu neddelu effoht pee winneem eenahkuschi ditwi swe-

fchi Schihdi, kas ar scheem aprunnajufchees, woi
 ne turroht papihra naudu (silberscheines) un woi
 ne gribboht ismiht prett selta un sudraba naudu.
 Schee ar labpraht grihbedami tohs papihrus isdoht,
 ka jau Leischi mehds, bij ar meeru ar to, ko tee
 Schihdi no winneem praffija, un rahdija teem sa-
 was silberscheines, weens par 90 rubeleem, ohtris
 par 35 rubli. Tee Schihdi nu rahdija winneem
 selto naudu, kas twelf 5 rubl. 15 kop., 23 gabba-
 lus, un zittu sudraba naudu. Bet tomehr schee
 wehl bihstahs, ka winnus tee Schihdi ka ne pee-
 mahnitu. Kad tee Schihdi to manna, ka no win-
 neem tee ziltweki bihstahs, tad winni par drohschi-
 bu leef wehl 27 jaunus spohschus rublus klagt, kas
 nu isness 20 rublus 45 kop. wairak, ne ka ta pa-
 pihra nauda smehre. To naudu Schihdi dohd
 scheem rohtka, lai isfkaita, woi nu rittigi, un fakta
 wehl: panemmeet wissu to naudu, saberreet fatwa
 maktka un mehds winni aischegelefim. Leezeet to
 fatwa skappi, un lai stahw lihds nahkamu peefdeenu.
 Tad mehds atkal atnahksim schee pee jums un fatwu
 pahreju naudu, 25 rublas 45 kapeitus panemfim.
 Nu wihri bij ar meeru un darrija ka ka tee Schihdi
 bij teikufchi, paglabbaja to selta un sudraba naudu,
 un tee Schihdi aischaghe prohjam. Bet kad atnah-
 ze ta noteikta peektdeena, tad tee Schihdi ne atnahze
 wis, un kad ne warreja tohs sagaidiht, tad winni
 nehme to naudas malku no skappa, taifa to seegeli
 waffa un gribbeja fatwu naudu apskattiht; bet ko
 tur nu atradde? — Wairak ne ko, ka 21 di-
 wu graschu gabbalu us diwas tikpatt leelas no
 kohka isgreestas rippinas, kas nosihmeja tohs 23
 dukatus (pufis-imperialus), un 27 pettakus, kas bij
 eedohti par 27 rubleem. (Gan ta buhs bijis, ka
 tee blehschi to rittigu naudu, kurru winni maktka
 lifke eekrist, to selta un sudraba naudu pasleppen at-
 kal iswilkdami). Winni abbi saimneeki par fatwu
 leelu skahdi nobihjufchees un ne sinnadami, ko nu
 darriht un kur tahs Schihdas atrast, pehz bij de-
 wufchees schurp us kurjemmi pee weenas laudim
 eeteiktas seewinas, kas mahkoht un prohtohjt jud-
 duschas leetas paredseht. Bet te, ka ikfars prah-
 ta ziltweks warr dohmaht, lihri par welti bij 4
 juhdses schurp un atpakkal braukufchi, un tikpatt
 gudri mahjads pahrbraukufchi ka isbraukufchi.

Mihlee tautas brahli, kas juhs scho mannu
 stahstu lasseet, apzerrejeet luhdsami to mahzibu.
 Schihdu wiltiba un blehdiba gan wisseem sinnama,
 un kas prahta wihrs, tas aplam ar winneem ne
 eelaidisees. Bet Deewam schehl arri daschs prohtohjt
 wihrs wehl turrahds pee wezzas tumfschas mahnu-
 tizzibas, un ja tahda fibbelê eekriht, tad paligu
 mekle ne tur, kur pateesi paligu warr dabbuht, bet
 skreen pee pareggeem, fahrtu lizzejeem un zitteem
 tahdeem blehscheem, kas wairak ne ka ne darra, ka
 tween zittam naudu no kullis iswilkt, un ar fatwahn
 blehsahn galtwu darra traktu un firdi apgruhtina.
 Zif ilgi wehl tahdeem blehscheem buhs waffas zilt-
 tus peemahneht, zif ilgi wehl tahdi laudis atradde-
 sees, kas ar labbu prahtu paschi leef peewiltees?
 Woi tad Deewa wahrdi deewsgan skaidri ne fakta
 5 Mohs. gr. 18, 9—12: Setw ne buhs mahzitees
 darriht pehz to paganu negantibahn. Lai tawd
 starpa ne tohp atrasts, kas fatwu dehlu jeb fatwu
 meitu leef zaur ugguni eet, kas sihleschanas zeeni,
 jeb laiku-zeenitais, jeb kas putnu brehkschanas zeeni,
 jeb burwis, jeb weens apmahnetais, kas ap-
 mahneschanas zeeni, jeb kas weena sihlneeka gartu
 jauta, jeb sihmes zeenitais, jeb kas tohs mirruschus
 jauta. Jo wisse, kas to darra, tas irr tam Kun-
 gam weena negantiba. — Muhsu laikos, kur
 prahta un arri ewangeliuma gaischums jo deenas
 gohds Deewam wairojahs, tahda sihlneeku buh-
 schana pateesi par leelu kauna ne tween, bet arri par
 leelu apgrehziwu Deewa preetscha. Jo ziltweks, kas
 tahdus mahnus wehl turr, tas teescham wehl parah-
 da, ka winna prahts ne tween tumfschs, bet winna
 firds arri ne ko ne sinn no dsihwas tizzibas, jo zilt-
 tabi tahds ne warretu ar tihschu prahtu Deewa
 skaidreem wahrdeem prettim darriht seiw pascham
 par laizigu un muhschigu skahdi.

Johns Trufau,
 Suffeijes pagasta skohlmeisters.

Muddens bals.

Wissi gadda-laike kohpa muhs ziltwe-
 kus usskubbina, lai mehds Deewa schehlastibu
 un mihlestibu, Winna gudru prahtu un leelu
 warru pashtu, teiktu un flawehtu; bet ta ka

iffkatriß gadda-laifs fawejahds irr, tà arri-
dsan-katram gadda-laikam sawa ihpafcha
bals. Taggad ruddens; paklauffimees jel
weenu brihdi, fo tad wufch mums fakka.

Ruddens irr tas ihstenaus laifs tahs
anglufanemfchanas; fubbinadamees nu fem-
neekt dahrfus nu laufus apfohp tahs rud-
dens dahwanas fanendami un winnas pagra-
bòs, flehtis un fchkuhnòs fappedami. Kad
nu mehs tohs pilnus redsam, ta fa mehs
drohfschi te garru laifu lihds jaunai plauschanai
fagaidiht warram, tad mums weena bals itt
fanni pretti fauz:

„Teiz to kungu, to fehninu ta gohda,
Kas tewim itt fehufchki peefchirr,
Wiffu, kas waijadfigs irr,
Teiz winnu behrnifchki flawe un gohda!“

Bet ne wiffi warr ruddeni anglus fanemt,
bet tikkai tee, kas fehjufchi; arri ne wiffi, kas
fehjufchi dabbu weenadus anglus; zits wai-
raf, zits mafak. Un fehjums mums itt ftaidri
rahda, fo mums buhs darriht.

Stipri fann pee ta, itt fehufchki jaunefteem
ta mahziba aufis: „Kad tu plaut gribbi, tad
tew waiga feht; kad tu baggatigi fehfi, tad
tu arr baggatigi plaufi.“ Tawas jaunuma
deenas irr taws pawaffaris, fur tew jafehi,
ftrahdaht jamahzas, ta fa tu sawa ruddeni,
fawà peeangurà warri plaut, prohti maifi
pelnih. Jo diflakki mehs ruddeni eetam, jo
nemihligaks paleef tas laifs; ta fpohefa faule
ne fpihd wairs tik mihligi un jaufti tà waf-
farà; aufsti wehji puhfch, tumfchas miglas
zefkaks. Kad mehs pahf fehtahm feetahm pahf-
dohmajam tad mehs drihs mannifim, fa win-
nas mums to zilweta firdsbuhfchanu rahda,
kad wufch no sawas dshwibas faules, no
tahs fwehtas tizzibas eefch to trihs weenigu
Deewu atftahjabs. Tumfcha nu nemihliga,
fa weens tuffnefs, irr tad zilweta firds un
nelaimiga winna dshwe. Faunas dohmas, fa
aufstas wehtras winna firdi zefkaks, winna
azzis fa ar miglu arfegtas, ta fa wufch tum-
fiba, netizziba, ewergehliba apfahrt maldahs
ne warredams to ihsto zellu dabhuht. Tapehz

mums tas nemihligais ruddens laifs fakka,
lai mehs ne atftahjamees us muhfu dshwibas
zefkeem no tahs fwehtas tizzibas, bet lai mehs
jo deenas, jo wairaf winnà augam: tad mums
irr weena gaischa fwezze, furra mums rahda
to riktigo zellu fchai behdu eeleija.

Kad mehs tahs ihfas ruddens deenas us-
luhfojam, tad mums artidsan itt wehra leeka-
mi wahrdi pretti fann: Ne pafaude laifu, bet
darri labbu, kamehr tu to wehl warri, jo ar
katru deenu, ar katru fiondu paleef taws dsh-
wibas laifs ihfaks, nahf tawa, warrbuhf jau
tuwa nahwes ftunda, ar fchigleem fohteem jo
tuwaku.“

Tas pehdigais ruddens-laifs pawiffam beh-
digs laifs. Wiff, kas pawaffari dahrfòs, lau-
fòs, plawòs un mefchòs usdihge, wiff, kas
to waffaru mihligi puhfchoja un zilwetu ee-
preezinaja, — tas wiff pamafhtiu isnihfti un
isfuhd.

Tapehz mums tas pehdigais ruddens-laifs
ar ftipru balsi peefauz, fa wiffas femmes-lee-
tas irr nepastahwigas, fuhdigas un isnihfta-
mas; arri tew, tu zilweta behrns, pehdigais
ruddens-laifs ar fannu balsi teiz, fa tu effi
isnihftams raddijums, fa tew jamirft!

Bet ne behdajees! itt tà taggad wiffa
femmes wirfe nahwes autà eetinnahs, pawaf-
fari jo jaukaki uszefkaks — tàpatt irr tu
pehz tawas nahwes duffas pahfwehrtihfs us-
zefsees zaur Jefu Kriftu.

G. Knappe.

Kriftus muhfu dwehfetu ihstenaus ahrste.

Woi tad nekahda falwe irr eefch Gileadas? Woi
tur ahrstes netwa? Kapehz tad ta fehrga tahs meitas
mannu laufchu ne tohp dfeedinata? (Jerem. 8, 22.)

Metb. At galwa affinaima.

1.

Es wahiffch un tohti behdigs,
Es behdas eefidfsis;
Es esmu wiffai grehzigis,

Es grehfös eefnidfös.
Ja man ne kas ne raifihš,
Ja ne-eepreezinahš,
Ead affaras ween kaifihš
Schahš behdu deeninas.

2.

Es grehku pluddös peldu
Pahrpahreem peekuffis.
Jau zerribinu deldu
Zaurzaurim nofkummis.
Ko eesahkt buhs man wahjam?
Kur steigtees behbigam?
Kur dohtees mannam kahjam?
Kur palikt wahrgutam?

3.

Sirds degg eefsch grehku leesmahm
Un wihtin nowihtihš,
Ja ne raus man no breefmahm. —
Kas gan to saprattihš?!
Tur dakters ne spehi bseedeht,
Kur dwehšle breefmas juht;
Tur sahtans wehl grihb beedeht,
Kur sirds eefsch leesmahm juht.

4.

Bet kluff, at dwehšle dsirbi,
Kas tew tur pretti skann:
„Nahš schurp ar wahju sirdi
Drihs ahrstesi pee man!
Es rauschu tew is breefmas
Zaur sawu krussta nahw';
Es dsehšišchu tahš leesmas
Ur sawu affins strahw'."

5.

Uf, behduliht, ne kawe,
Lezz Pestitajam klaht.
Winsch ween tahš affras schahwe
Und dohd tew meera praht'.
Nemm sahles, ko winsch dahwa
Ur stipru tizzibu,
Un labbus darbus strahba, —
Eas tew par leezibu.

C. Kaufchen.

Wanna Jesus pestifchanas zeeschana.

Nel. Kas Deeton debbefis leet walbiht.

1.

Mans Jesus ness to grehku-swarru,
Kas manni, nabbadfinu, grausch,

Mans Jesus zeesch ar kluffu Garru
Eo sohdbibu, kas sirdi lausch,
Wiss-wissa winna dšihwofchan'
Irr mannu grehku delbeschan.'!

2.

Eo Deewa-gohdbibu winsch atstahj,
Eefsch mannu dabbu winsch eedsemn,
Pee grehku-zilwekeem winsch peestahj,
Un grehku sohdu us sew nemm;
Winsch galwa wiffus lohzektus
Tur sawa sirdis eefsehgtus.

3.

No Betlemes lihbs Kristus-stabbu
Winsch dsilääs grehku-pluhdös peld,
Ir mannas grehzineeka labbä
Winsch bauschtu sihu sohdu delb,
Ea Kunga Jesus zeeschana
Man swehtu meeru dahwina.

4.

Winsch weetneeks buhdams wiffus apklahj
Ur sawu swehtu zeeschana,
Winsch galweeeks buhdams wisseem peestahj
Ur sawu karstu mihleschan';
Ea zeeschan mums par labbu nahf
Zaur Jesu dwehšel' dšihwoht sahlf.

5.

Ko karsti jihnidams winsch krahiš,
Eas nopelns winna zeeschanas,
Eas gruhstajs gahjums, ko winsch gahjis,
Peedert pee winna buhschanas,
Pateesi Deews un zilweks arr'
Winsch dwehšelites pestiht warr.

6.

Mans Jesu, ko es Lewim rahdu?
Ko buhs man Lewim dahwinah?
Eefsch Lew es sawu sirdi stahdu,
Lew grihb karsti mihlinaht.
No Lawa awoht grihb smelt,
Us Lewi dwehšel's spahrnus zelt.

7.

Bet nabbags es, ko es gan warru?
Ee dwehšel's spahrni nolaischahš!
Kungs weh, Tu man ar Lawu Garru,
Ka sirds man preezig' uszellahš,
Ka sirds us Lewim, Jesu, nemm,
Un Lawa pitnibä atdsemn.

Grot.

B r i h w d r i e k e h t,

No juhrmallas-gubernements augstas walbischanas puffes: Oberlehrer G. Blaesfe, Jenfor,

No. 360.